

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt „Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje“
Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008497

Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel v Rožnově pod Radhoštěm

Kariérové poradenství

PhDr. Mgr. Andrea Bernátková Vraštilová

Závěrečná práce
Vzdělávání školních kariérových poradců

OBSAH

ÚVOD	3
1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2 KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ VE ŠKOLE	5
2.1 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ	5
2.2 STRUKTURA KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ	6
2.3 SLUŽBY KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ.....	6
2.3.1 Žáci základních škol	6
2.3.2 Žáci SŠIEŘ	8
2.3.2 Rodiče a ostatní subjekty	10
3 ÚSKALÍ KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ	11
ZÁVĚR	12

ÚVOD

Pozice kariérového poradce na školách se stává díky své společenské potřebě „trendem“. I když je to pozice zcela nová, z historie SŠIEŘ se dovíte, že škola vždy měla vlastního pedagogického pracovníka, později výchovného poradce, který se tímto poradenstvím zabýval. V posledních devíti letech se kariérovým poradenstvím na škole zabývá celý tým školního poradenského pracoviště včetně školního psychologa v úzké spolupráci s učiteli všeobecných a odborných předmětů a učiteli odborného výcviku. Od roku 2017 máme na škole díky projektu „Šablony I a II“ již přímo pozici kariérového poradce.

Ve své práci bych chtěla poukázat, jak široké spektrum klientů (žáků) SŠIEŘ má a co všechno řešíme na poli kariérového poradenství. Dále chci krátce popsat strukturu kariérového poradenství a školního poradenství, jejich jednotlivé pozice a přehled činnosti členů školního poradenského pracoviště.

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm je pod tímto úplným názvem od roku 2006, ve kterém došlo ke sloučení Střední průmyslové školy elektrotechnické Rožnov pod Radhoštěm a Středního odborného učiliště Rožnov pod Radhoštěm do jedné organizace.

V letošním roce má škola celkem 598 žáků, z toho v maturitních oborech v rámci denní formy 384 žáků. Tito žáci studují obory Informační technologie a Mechanik elektrotechnik.

Dále škola nabízí učební obry Strojní mechanik (zámečnick), Obráběč kovů, Elektrikář slaboproud, Elektrikář silnoproud, Autoelektrikář, Prodavač, Kadeřník, kde je celkem 178 žáků.

Mezi maturitní obory patří i nástavbové studium Podnikání – denní forma – kde je v letošním roce celkem 27 žáků. Toto studium mají u nás žáci možnost studovat formou dálkového studia, celkem zde bylo 9 žáků.

Za zmínku rovněž stojí, že školu v letošním školním roce navštěvuje 58 žáků inkludovaných a v rámci jednoho z mnoha podpůrných opatření má 9 žáků asistenta pedagoga.

2 KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ VE ŠKOLE

Kariérové poradenství ve škole zajišťuje tým pedagogických pracovníků a školní poradenské pracoviště (ŠPP), které je výchozí platformou pro komplex činností kariérového poradenství.

2.1 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVIŠTĚ

Na škole ŠPP funguje devátým rokem ve složení školního psychologa, dvou výchovných poradkyň a dvou metodiček prevence. Tento tým pracuje pod vedením školní psycholožky a schází se 1x za měsíc na krátkých poradách, kde si členové předávají informace a zabývají se přípravou a tvorbou plánů či strategií na další měsíc.

Metodičky prevence po celý školní rok koordinují tvorbu, realizaci i evaluaci prevence na škole. Jejich prací jsou rovněž aktivity zaměřené na prevenci záškoláctví, závislostí, šikany a kyberšikany, rasismu, xenofobie a dalších projevů rizikového chování.

Výchovné poradkyně se zabývají především žáky jakkoli znevýhodněnými, vedou jejich agendu, komunikují s PPP, SPC a dalšími odborníky mimo školu. Dále řeší kázeňské přešupky žáků, jako jsou záškoláctví, nevhodné chování apod.

Školní psycholožka velmi úzce spolupracuje s výchovnými poradkyněmi a metodičkami prevence. Pracuje zejména se žáky s psych. diag., s žáky s osobními či výukovými problémy. Úzce spolupracuje a metodicky vede asistentky pedagoga, v současné době jich máme na škole 9. Pracuje se žáky ze sociálně slabých rodin apod. Komunikuje s odborníky mimo školu, s psychiatry, dětskými lékaři a klinickými psychology.

ŠPP velmi úzce spolupracuje s třídními učiteli a učiteli odborného výcviku. Velmi důležitou roli zde hraje rovněž spolupráce s rodiči.

Snahou školního poradenského pracoviště je zkvalitnění podpory integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vytvoření systému včasného odhalování problémových

projevů chování ve škole, omezení školní neúspěšnosti. Další prioritou ŠPP jsou předčasné odchody žáků ze vzdělávání a provázání služeb kariérového poradenství s kariérovým vzděláváním a poskytováním kariérových informací.

2.2 STRUKTURA KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Koordinátorem kariérového poradenství je zástupkyně ředitele – výchovná poradkyně. Dalšími úzce spolupracujícími pracovníky jsou školní psychologka a učitelé všeobecných a odborných předmětů a učitelé odborného výcviku.

Náplní práce koordinátora je metodická a informační podpora učitelů při realizaci tématu Člověk a svět práce a třídních učitelů v otázkách volby studia, dále komunikace s rodiči a v neposlední řadě propagace služeb kariérového poradenství ve škole.

2.3 SLUŽBY KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Ve škole máme poskytování služeb kariérového poradenství rozděleno dle cílových skupin, kterým toto poradenství poskytujeme.

2.3.1 Žáci základních škol

Volbou další vzdělávací dráhy a budoucího povolání činí pubescenti svůj první krok do světa dospělých. Z hlediska osobního i společenského je důležité, aby tento krok byl správný, neboť chybná volba může zapříčinit mnoho problémů v životě mladého člověka.

Přehled činnosti pro žáky ZŠ:

- **Sdílená výuka žáků ZŠ a zájmové kroužky pro žáky ZŠ**

Žákům základních škol díky různým projektům nabízíme sdílenou výuku a kroužky, které vedou naši učitelé odborných předmětů či učitelé odborného výcviku.

Cílem je co nejvíce žáky seznámit s náplní jednotlivých oborů a samozřejmě i s „náplní práce“ jednotlivých profesí.

- **Dny otevřených dveří, burzy škol, nábor žáků ze ZŠ**

Pořádáme Dny otevřených dveří a účastníme se burz škol. Rovněž prezentujeme požadavky na studium na našich oborech rodičům a žákům na třídních schůzkách na ZŠ. Dále navštěvujeme žáky 9. tříd v hodinách s prezentací nejen oborů, ale i seznámení s jednotlivými profesemi. Důležitou součástí této činnosti byla účast na Technickém jarmarku.

Cílem všech výše uvedených aktivit je co nejvíce rozšířit žákům nabídku na trhu práce a podrobně specifikovat jednotlivé obory či profese. Uchazeči o studium jsou seznámeni i s obsahem školních vzdělávacích programů a vybavením školy.

- **Služby nabízené ŠPP**

Kariérové poradenství je bezplatně nabízeno přímo na SŠIEŘ pracovníky školního poradenského pracoviště. Zde informujeme žáky, jaké dovednosti, požadované znalosti či zdravotní způsobilost je nutné mít pro daný typ či druh studia na naší škole. Dále se dozví o skutečném výkonu povolání a jeho perspektivách na trhu práce.

Nabízíme možnost diagnostiky pomocí dotazníků, např. nejčastěji používaných B-T-I-II a DVP. Žák se na základě vyhodnoceného dotazníku a pohovoru dozví více o svých schopnostech, o nadání, způsobilosti, fyzických či psychických předpokladech. Získá krátkodobou perspektivní orientaci, tj. zaměření na bezprostřední krátkodobé cíle.

Práce školní psycholožky:

- ✓ základním školám nabízí besedy s žáky 8. a 9. ročníků na téma „Kariérové poradenství a co mi může pomoci se rozhodnout“.
- ✓ kariérové poradenství na budově SŠIEŘ pro žáky ZŠ
- ✓ konzultace pro žáky a rodiče
- ✓ konzultace pro výchovné poradce základních škol v rámci kariérového poradenství např. pro inkludované žáky

Práce výchovné poradkyně:

- ✓ vyplnění přihlášek
- ✓ návrh a doporučení vhodných oborů žákovi na základě rozhovoru
- ✓ konzultace s rodiči a žákem – orientace ve vzdělávací nabídce, práce s informacemi
- ✓ možnosti studia pro znevýhodněné žáky (podpůrná opatření – asistent pedagoga apod.)

2.3.2 Žáci SŠIEŘ

Kariérové poradenství na naší škole má možnost využít každý žák. V rámci kariérového poradenství se snažíme žáky motivovat. Cílem je, aby dokončili učební obor či střední školu a popřípadě pokračovali dál ve studiu. V rámci inkluze se snažíme dětem se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) či vyloučeným ze společnosti ukázat, jaké možnosti svět díky vzdělání poskytuje. Ukazujeme jim možnosti, které tyto děti nemohou vidět za branami sociálně vyloučené lokality nebo rodiny.

- **Adaptační kurzy – třídní učitel, školní psycholožka**

Žákům všech 1. ročníků se při nástupu do školy snažíme co nejvíce usnadnit vstup do nového vzdělávání. Zastáváme názor, že dobré interpersonální vztahy pomohou žákům zdolávat nejednu překážku ve studiu.

- **Učitelé, učitelé odborných předmětů a učitelé odborného výcviku**

- ✓ organizují besedy s rodiči či lidry zajímavých profesí, pořádají exkurze apod.
To pomáhá žákům odbourávat strach z neznáma a poznat konkrétní úspěšné pracovní vzory. Besed se účastní i naši bývalí žáci, kteří hovoří o své profesní dráze. Besedy mají velmi motivační charakter, žáci se dovídají mimo jiné i o předpokladech pro úspěch v podnikání
- ✓ praxe ve firmách, kde si naši žáci přímo vyzkouší svou profesi v reálném životě pracujících

- ✓ v hodinách českého jazyka se učí psát motivační dopis a životopis. Učí se sebezprezentaci.
 - ✓ v předmětu SVZ dostávají informace, které jim umožní základní orientaci v právech a povinnostech zaměstnanců a orientaci v zákoníku práce.
 - ✓ v ekonomických předmětech se učí základní aspekty pracovní smlouvy, mzdy a odvodů, odpovědnosti za způsobené škody, ukončení pracovního poměru, vzdělávají se v základní orientaci v problematice soukromého podnikání. Žáci se dále učí rozdíly mezi zaměstnaneckým poměrem a soukromým podnikáním, výhody a rizika podnikání, předpoklady pro úspěch v podnikání, formy podnikání, povinnosti podnikatele.
 - ✓ výměnné zahraniční stáže v rámci různých projektů – v minulém školním roce byli naši žáci ve Spojeném království
 - ✓ 14denní souvislá praxe na naší škole, která se uskutečnila poprvé v minulém školním roce pro studenty Gymnázia Rožnov pod Radhoštěm. Cílem bylo žákům jiného typu školy co nejvíce přiblížit obory s technickým zaměřením
 - ✓ technický jarmark, který připravila Krajská hospodářská komora Zlínského kraje společně se svými členy – rožnovskými firmami. Naše škola se podílela na akci prezentacemi ve firmách NXP a IST
 - ✓ kurz vakuové techniky – doprovodný program pořádaný SŠIEŘ, jehož cílem byla hlavně propagace vakuové techniky mezi studenty. Ve vestibulu školy jsme zorganizovali malou prezentaci firem využívajících vakuové technologie. Nabídli jsme další příležitosti zajímavého a perspektivního zaměstnání v našem regionu
 - ✓ beseda s pracovníci Úřadu práce – zde by měli žáci získat základní orientaci v cílech a souvislostech volby profesní a vzdělávací orientace
-
- **ŠPP – školní psycholožka, výchovné poradkyně**
 - ✓ neúspěšní žáci využívají služeb ŠPP, kde spolupracují s výchovnou poradkyní a školní psycholožkou. Je jim nabídnuta buď podpora ve vzdělávání z důvodu jakéhokoliv znevýhodnění, nebo přímo se školní psycholožkou po různých šetřeních pomocí dotazníků a rozhovorech řeší přestup na jiný druh či stupeň studia.

Naši cílem je, abychom co nejvíce minimalizovali předčasné odchody žáků se vzdělávání.

- ✓ prezentace možností pomaturitního studia pro studenty 4. ročníku. Zveme zástupce některých vysokých škol, kteří prezentují především nabídku technických oborů – informatiky na svých kmenových vysokých školách
- ✓ pomaturitní studium: žáci se obracejí na výchovnou poradkyni, která jim pomáhá s vypsáním přihlášek, pomáhá jim s orientací v nabídce vysokých škol či s možnostmi nástavbového studia. Dále je žákům poskytnuto odborné poradenství školní psycholožky, která na základě dotazníkového šetření a rozhovoru dává žákům určitá doporučení a žák se díky poskytnutým informacím pak sám rozhodne, na kterou školu přihlášku podá

2.3.3 Rodiče a ostatní subjekty

Plně si uvědomujeme, že rodiče jsou většinou ti, kdo mají nejdůležitější slovo při rozhodování volby studia či povolání pro své dítě. Ve snaze najít dítěti tu nejlepší a co nejlépe finančně ohodnocenou práci zapomínají na další důležité aspekty pro volbu školy či povolání.

Naší snahou je, aby kariérové poradenství bylo k dispozici rodičům řešícím problémy dalšího studia svých dětí. Pomáháme jim při hledání vhodné vzdělávací dráhy, při motivování dětí k volbě povolání a při hledání vhodných informačních zdrojů.

Tyto služby na škole poskytuje kariérová poradkyně – zástupkyně ředitele – a školní psycholožka.

3 ÚSKALÍ KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

- **Chybí systematická centrální podpora:**

Podpora vzdělávání:

- ✓ e-learning pro základní „know-how“ v jednotlivých tématech
- ✓ kurzy zaměřené na poradenské dovednosti, komunikaci, specifika klientů
- ✓ vysokoškolské vzdělávání pro kariérové poradce

Podpora metodická:

- ✓ pro práci s konkrétními produkty
- ✓ pro rozvoj kompetencí pro kariérové rozhodování
- ✓ pro specifika skupin klientů

- **Úskalí z pozice školní psycholožky:**

Coby školní psycholožka poskytují odborné poradenství v rámci kariérového poradenství i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Chybí mi např. diagnostické metody pro práci s těmito žáky.

V srpnu 2021 končí na SŠIEŘ projekt “Šablony II”. Z čehož vyvstává nutně otázka: **Zruší se pozice kariérového poradce ve škole?**

ZÁVĚR

Kariérové poradenství ve školách se ukázalo být významnou činností, v níž je role kariérového poradce nezastupitelná, proto by bylo vhodné zařadit kariérové poradenství do standardních činností základních a středních škol.

Určitě máme na poli kariérového poradenství na naší škole všem klientům co nabídnout, ale jsme si vědomi, že spousta dalších možností je před námi.

Nadále budeme pokračovat v nedirektivním přístupu ke kariérovému poradenství. Jen tak se nám bude dařit respektovat aktuální trendy a poznatky akcentující myšlenku celoživotního vzdělávání a pružnosti, jakož i odpovědnosti klienta a jeho zákonných zástupců. Všichni členové našeho týmu tedy v oblasti KP „neradí“, ale spíše obeznamují žáka a jeho zákonné zástupce s aktuálními možnostmi vzdělávání a uplatnění.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt „Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje“
Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008497
